

Dinleme Becerisi Fark?ndal?k Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Dinleme Becerisi Fark?ndal?k Anketi*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19953>

Özet

Dinleme Becerisi Fark?ndal?k Anketi, 2009 y?l?nda Abdullah ?ahin ve Gülnur Ayd?n taraf?ndan ?lkö?retim 6. s?n?f ö?rencilerinin Türkçe dersi kapsam?ndaki dinleme eylemlerine yönelik fark?ndal?k düzeylerini belirlemek amacıyla geli?tirilmif bir ölçektir. Ölçek, ö?rencilerin dinleme süreçlerinde sergiledikleri davran??lar?, stratejileri ve öz-yeterlik alg?lar?n? ölçmeyi hedeflemektedir. Toplamda 46 maddeden ve be? farklı alt boyuttan olu?an bu anket, dinleme becerisinin çok yönlü yap?s?n? kapsamaktadır. Ölçe?in derecelendirmesi 4'lü Likert tipi bir yapıya sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Dinleme Becerisi, Fark?ndal?k, Ölçek Geli?tirme, ?lkö?retim 6. S?n?f, Türkçe E?itimi, Likert Ölçe?i, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazarlar

Abdullah ?ahin, Gülnur Ayd?n.

Amaç

Bu anketin temel amacı, ?lkö?retim 6. s?n?f ö?rencilerinin Türkçe dersi ba?lam?nda sahip oldukları dinleme becerisi fark?ndal?klar?n?, yani dinleme süreçlerini ne kadar bilinçli yönettiklerini ve bu süreçlere ne kadar hakim oldukların? saptamaktır. Elde edilen veriler, ö?rencilerin dinleme stratejilerindeki güçlü ve zayıf yönlerini belirleyerek, e?itim programların?n geli?tirilmesine ve dinleme e?itimi uygulamalarına rehberlik etmeyi amaçlamaktadır.

Yap? (Konstrükt)

Ölçek, ö?rencilerin dinleme eylemi sırasında sergiledikleri bili?sel ve davran??sal fark?ndal?k düzeyini ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil etmektedir. Bu yapı, sadece pasif dinlemeyi değil, aynı zamanda aktif kat?l?m?, anlamay?, ele?tirel düşünmeyi ve kelime da?arc???n? geli?tirmeyi içeren be? temel alt boyutta incelenmiştir. Bu alt boyutlar, ö?rencinin dinleme sürecine ne kadar etik ve etkin yakla?t???n? göstermektedir.

Geçerlik

Ölçe?in yapısal geçerlili?ini incelemek amacıyla, her bir maddeden elde edilen puanlar ile testin bütününden elde edilen puanlar arasındaki ili?ki kar??la?tırılmıştır. Bu analiz, madde-toplam korelasyonu yöntemine dayanmaktadır. Yapılan analizler sonucunda, ölçe?in son halinde yer alan tüm maddeler için madde-toplam korelasyonu katsayıları 0,297 ile 0,545 arasında de?iştirmiştir.

tespit edilmiştir. Bu değer aralığı, her bir maddenin testin ölçtüğü genel yapıyla yüksek düzeyde tutarlı olduğunu ve ölçekte sorunlu veya düşük ayırt ediciliğe sahip bir madde bulunmadığını göstermektedir.

Güvenirlilik

Dinleme Becerisi Farkındalık Anketi'nin iç tutarlılığını belirlemek amacıyla güvenirlik analizleri yapılmıştır. Başlangıç aşamasında ölçeğin güvenirlik katsayısını negatif yönde etkileyen bazı maddeler çıkarıldıktan sonra, 46 maddelik son form üzerinden tekrar analiz gerçekleştirilmiştir. Bu analiz sonucunda, ölçeğin genel iç tutarlılık katsayısı olan Cronbach Alfa değeri 0,916 olarak hesaplanmıştır. Psikometrik standartlara göre, 0,90'ın üzerindeki bu değer, ölçeğin son derece yüksek düzeyde güvenilir bir ölçme aracı olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçek, öğrencilerin dinleme becerisi farkındalığını beş ana faktör veya alt boyut altında toplamaktadır. Bu çok boyutlu yapı, dinleme eyleminin farklı stratejik yönlerini kapsamaktadır. Ölçeğin nihai formu 46 maddeden oluşmaktadır ve maddelerin dağılımı ile alt boyutların tanımları aşağıda listelenmiştir:

Görgü Kuralları (13 madde): Dinleme sırasında sosyal ve etik kurallara uyma, nezaket gösterme gibi davranışları ölçer.

Anlama-Çözümleme (15 madde): Dinlenen metnin ana fikrini, olay örgüsünü ve detaylarını anlama ve analiz etme becerisini ölçer.

Değerlendirme Yapabilme (5 madde): Dinlenen içeriğin mesajının doğruluğu, geçerliliği ve eleştirel olarak sorgulanması yeteneğini ölçer.

Söz Varlığını Geliştirme (5 madde): Dinleme esnasında karışık yeni kelimeleri öğrenme ve not alma yoluyla kelime dağarcığını zenginleştirme stratejilerini ölçer.

Dinleme Algımları Etkililiği (8 madde): Öğrencinin genel dinleme algımlarının ne kadar verimli ve sonuç odaklı olduğunu ölçer.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geliştirme (Özgün bir anket çalışması)

Format: Yazılı Anket Formu, 46 madde, 5 alt boyut.

Mevcut Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Öğrenciler.

Yaş Grubu: İlköğretim 6. Sınıf öğrencileri (Yaklaşık 11-12 yaş).

Popülasyon Detayları: Çalışma, ilköğretim 6. sınıf düzeyindeki öğrencilerin dinleme becerisi farkındalık ölçmeye odaklanmıştır.

Test Metodolojisi: 4'lü Likert tipi derecelendirme (1= hiçbir zaman - 4= her zaman).

Anahtar Kelimeler

Cronbach Alfa Katsayısı, Madde Analizi, Madde-Toplam Korelasyonu, Dinleme Stratejileri, Türkçe Öğretimi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanıtıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazma Adresi (Sorumlu Yazar): abdsahin25@hotmail.com

Şinler & Ücret ve Test Yılı

Şinler ve Kullanım Ücreti: Akademik çalışmalar için orijinal makaleye atıf yapılması gerekmektedir. Ticari kullanım için yazarlarla iletişime geçilmelidir.

Testin Geliştirildiği Yılı: 2009.

PDF Kaynağı: Ölçeğin tam metnine ve detaylı analizlerine aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir. Orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: [dinleme-becerisi-farkindalik-anketi-toad.pdf](#)

Referanslar

Sahin, A., & Aydın, G. (2009). İlköğretim 6. sınıf öğrencilerinin Türkçe dersi dinleme becerisi farkındalıklarının belirlenmesine yönelik bir anket geliştirme. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(9), 454-464. Tam metin erişim: [sosyalarastirmalar.com](#).

Dinleme Becerisi Farkındalık Anketinin Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek, 5 alt boyut ve 46 maddeden oluşmaktadır:

Görgü Kuralları (13 m): Dinlediğim kişinin sözünü kesmemeye özen gösteririm.

Anlama-Çözümleme (15 m): Dinlerken metnin olay örgüsünü çökmeye çalışırım.

Değerlendirme Yapabilme (5 m): Dinlediğim bir metnin vermeyi amaçladığı mesajın doğru olup olmadığını düşünürüm.

Söz Varlığını Geliştirme (5 m): Dinlerken anlamadığım kelime veya kelime grubu olursa, daha sonra öğrenmek amacıyla not alırım.

Dinleme Alışkanlıkları Etkililiği (8 m): Dinlediklerimle ilgili her soruya cevap verebilirim.

ARABPSYCHOLOGY.COM